

Олена Миколаївна ПАРУБЕЦЬ

д.е.н., професор, Національний університет "Чернігівська політехніка"

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5357-7581>

e-mail: olena.parubets@gmail.com

Максим Вікторович ДУБИНА

д.е.н., професор, зав. кафедри, Національний університет "Чернігівська політехніка"

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5305-7815>

e-mail: maksim-32@ukr.net

Максим Миколайович ЗАБАШТАНСЬКИЙ

д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту бізнесу, природокористування і туризму, Національний університет "Чернігівська політехніка"

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8966-8116>

e-mail: mazani@ukr.net

СВІТОВА ФІНАНСОВА АРХІТЕКТОНІКА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ

У статті досліджено сутність поняття «світова фінансова архітекtonіка», визначено його відмінність від фінансової архітектури. Виявлено проблеми, загрози і ризики функціонування світової фінансової архітекtonіки, розроблено і обґрунтовано напрями її реформування в сучасних умовах. Серед основних напрямів реформування світової фінансової архітекtonіки зазначено необхідність цифровізації, інформатизації і мережизації світового фінансового простору; розроблення стратегії кіберзахисту, світової економіки і національних економік країн світу, а також підвищення ефективності і результативності міжнародної фінансової політики.

Ключові слова: світова фінансова архітекtonіка, фінансова архітектура, фінансова система, фінансові ризики, загрози, фінансова безпека, реформування

ВСТУП

Розпочата війна росії проти України викликала порушення фінансової рівноваги у світі і спричинила необхідність реформування існуючої структури світової фінансової архітекtonіки.

Як ніколи раніше, загострилися проблеми, пов'язані з виникненням глобальних кризових явищ у фінансовій, економічній, екологічній, соціальній сферах світової економіки. Зростання міграційних потоків, воєнних і соціальних витрат, вартості енергетичних ресурсів, продуктів харчування, ускладнення логістики на фоні виникнення інфляційних коливань, підвищення облікової ставки центральних банків розвинених країн світу, формування нових блоків, зміна векторів інтеграції спричиняють появу ознак порушення балансу між фінансово-економічною та воєнною безпекою у світі і матимуть негативні довготривалі наслідки для світової фінансової архітекtonіки. В цих умовах постає необхідність розроблення своєчасних тактичних і стратегічних заходів, спрямованих на реформування існуючої світової фінансової архітекtonіки під впливом різноманітних загроз, чим і обумовлюється актуальність обраної теми дослідження.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

У статті використано загальнонаукові та спеціальні методи, а саме історичний – для виявлення передумов виникнення, формування та розвитку світової фінансової архітекtonіки; діалектичний – під час розгляду процесів та змін, що відбуваються у фінансовій архітекtonіці на сучасному етапі розвитку світової економіки; індукції, дедукції – для виявлення принципів, закономірностей і проблем розвитку світової фінансової архітекtonіки; аналізу, синтезу, логічного узага-

льнення – для виявлення загроз у структурі світової фінансової архітекtonіки та розроблення напрямів її реформування. Інформаційну і фактологічну основу дослідження становлять звіти і офіційні прогнози Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Організації економічного співробітництва та розвитку, наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, офіційні Інтернет-ресурси.

МЕТА статті – дослідження проблем, виявлення загроз і ризиків функціонування світової фінансової архітекtonіки, розробка та обґрунтування напрямів її реформування в сучасних умовах.

РЕЗУЛЬТАТИ

Перш ніж зупинитися на дослідженні сучасних проблем і перспектив розвитку світової фінансової архітекtonіки, розглянемо історичні аспекти та закономірності її становлення та функціонування, а також економічну сутність зазначеного поняття.

Автори посібника [1] зазначають, що формування ефективної фінансової архітекtonіки розпочалася наприкінці 1990-х рр. Характерними ознаками фінансової архітекtonіки є цілісність, ієрархічність, гармонійність, чутливість, адаптивність, інтегративність, стійкість, просторовість. Водночас під фінансовою архітекtonікою розуміється просторово-часова композиція взаємозалежних та взаємопов'язаних елементів фінансового середовища, що характеризується здатністю змінюватися під впливом внутрішніх та зовнішніх умов з метою подолання протиріч фінансової глобалізації. Також зазначається, що фінансова архітекtonіка має два складники – інституційний та регулятивний [1].

Більшість науковців, розглядаючи фінансову систему країни з позицій архітекtonіки, намагаються у визначенні основних понять використовувати систем-

ний підхід. Так, О. Портна розглядає синергетичні ефекти архітекtonіки сукупного фінансового потенціалу країни і пропонує під його архітекtonікою розглядати стійкий взаємозв'язок складових сукупного фінансового потенціалу країни, який відповідає його внутрішній сутності, надає йому цілісності та гармонійності й забезпечує ефективне формування, накопичення та використання фінансових ресурсів, спираючись саме на системний підхід [2].

Т.Д. Нечипоренко та О.С. Мусятовська поглиблюють використання системного підходу до визначення поняття фінансової архітекtonіки, під яким розуміють просторово-часову композицію взаємозалежних і взаємопов'язаних елементів фінансового середовища, які характеризуються здатністю змінюватися під впливом внутрішніх та зовнішніх умов із метою подолання протиріч фінансової глобалізації. На думку авторів, предметом фінансової архітекtonіки є загальні закономірності побудови цілісних систем, визначальними рисами яких є самодостатність, внутрішня єдність, завершеність. Водночас особлива увага приділяється необхідності цифровізації фінансової архітекtonіки шляхом впровадження цифрових технологій [3].

Фінансова архітекtonіка розглядається на світовому, національному, регіональному, місцевому рівнях, а також на рівні окремих суб'єктів господарювання.

На думку З. Луцишин глобальна фінансова архітекtonіка повинна відображати взаємозалежність макроекономічних і фінансових аспектів зі структурними, соціальними та гуманітарними проблемами і мати ознаки системності, тобто структурованої організації. Заслуговує уваги авторське визначення фінансової архітекtonіки як сукупності окремих найбільш інтегрованих сфер і ланок національних фінансових систем, функціональних форм організації валютних відносин та світових фінансових організацій, що забезпечують наднаціональне регулювання з метою посилення стійкості світових фінансових ринків, національних валютних ринків на основі принципів і механізмів ринкового та позаринкового розподілу і перерозподілу світових фінансових ресурсів та капіталу [4].

І. Котьякалова-Литвин [5] головну роль національної фінансової архітекtonіки бачить у розподілі та перерозподілі фінансового капіталу та виокремлює якість функціонування фінансової архітекtonіки, яка, на думку авторки, декомпозується на акумуляцію фінансового капіталу, управління ризиками, створення та обмін інформацією, забезпечення контролю за фінансовими активами, зниження трансакційних витрат.

В.В. Мамонова та О.В. Ольшанський [6] використовують поняття фінансової архітекtonіки для дослідження місцевих фінансів, виокремлюючи як її складники публічне управління, фінанси, фінансовий інструментарій та фінансові інституції.

О.В. Глушенко [7] під фінансовою архітекtonікою розуміє структуру фінансової системи, взаємозв'язок між її елементами, що дає змогу розкрити внутрішню сутність такої системи і реалізуватися шляхом формування грошових фондів та руху грошових потоків. Виходячи з наведеного визначення, фінансової архітекtonіки розглядається як умова побудови, функціонування і розвитку фінансової системи.

П. Стецюк критикує таке тлумачення через його

макроекономічну спрямованість і пропонує під фінансовою архітекtonікою розуміти логічну структурування складників фінансової діяльності, що забезпечує їх найбільш оптимальне співвідношення, а також оцінює зовнішні економічні домінанти та імперативи через реалізацію фінансових управлінських рішень, які враховують певний архетип економічної діяльності, що дозволяє ефективно регулювати весь відтворювальний процес. Однак автор пропонує таке визначення обмежено до регіональних соціально-економічних систем. Додатково заслуговує на увагу пропозиція автора для дослідження фінансової архітекtonіки використовувати методологію архетипіки [8].

У науковій економічній літературі часто ототожнюються поняття «фінансова архітекtonіка» і «фінансова архітектура».

Фінансова архітектура являє собою умовну модель функціонування фінансової системи, яка зводиться до регулювання її складових на макро-, мезо- і мікрорівнях. Це соціально-економічна система, що має свій цикл розвитку, а саме зародження, зростання, зрілість, накопичення диспропорцій. Водночас світова фінансова архітектура має потужний каркас у формі діяльності міжнародних фінансових організацій, що здійснюють глобальне управління з метою нейтралізації дестабілізуючих факторів у світовій економіці і забезпечують стійкий розвиток національних світових систем [9].

М.О. Житар [10] вказує на те, що фінансова архітектура як інтегрована система, що складається з окремих елементів з притаманними їм взаємозв'язками та супідрядністю, може бути системно проаналізована та математично змодельована. Досліджуючи відмінності між поняттями «архітектура» і «архітекtonіка», автор зазначає, що вони полягають у визначенні ролі ієрархії. Архітектура передбачає певну ієрархічність у сполученні між елементами, які її утворюють, архітекtonіка характеризує розташування елементів та різноманітних зв'язків між ними і тому є більш ширшим за значенням поняттям.

Фінансова архітектура це економічна категорія яка має багатоаспектну сутність і характеризує фінансові відносини на рівні суб'єктів господарювання, фінансової системи, національної економіки [11].

Архітекtonіка – це більш загальне поняття і застосовується для оцінювання і розшифрування цілого через аналіз його складників. Можна вважати, що архітекtonіка має за мету відобразити структуру складної системи, визначити, що є головним, а що другорядним. Так, розглядаючи фінансову архітекtonіку, слід користуватись основними положеннями теорії систем, мережевої економіки, цифрової трансформації, інформатизації.

На нашу думку, світова фінансова архітекtonіка – це не тільки конструкція, структура та устрій, але й потенціал розвитку світової фінансової і валютної систем, світового фінансового ринку, який базується на тісній взаємодії усіх учасників світового фінансового простору у напрямі прогнозування, планування і своєчасного реагування на усі виклики та загрози зовнішнього і внутрішнього середовища з метою зменшення негативного впливу на світову фінансову безпеку глобальних фінансових ризиків.

Глобальними викликами, що потребували реформування структури світової фінансової архітектури, були світові фінансові кризи 1998 р. та 2008 р., а також коронакриза 2020 р. Новим викликом після поступового оговтування країн світу від наслідків пандемії COVID-19 стала військова агресія Росії проти України, яка, на думку економістів Світового банку, нанесла непоправну шкоду світовій економіці, дестабілізувала ситуацію на ринку енергоносіїв, спричинила продовольчу і соціальну кризи в багатьох країнах світу. Це може призвести до різкого посилення грошово-кредитної політики в країнах з розвинутою економікою і виникненню фінансового стресу в країнах, що розвиваються [12].

На сайті Конференції Організації об'єднаних націй по торгівлі і розвитку (ЮНКТАД) [13] зазначено, що війна в Україні призвела до глобальної кризи вартості життя, обмеження бюджету домогосподарств, зростання рівня бідності і голоду, зниження доступу населення до освітніх послуг і джерел енергії.

Група ООН з глобального реагування на кризи з питань продовольства, енергетики та фінансів надала рекомендації виходу із ситуації, що склалася, за трьома основними напрямками [13]:

- відкриття ринків продуктів харчування, зняття експортних обмежень, використання резервів для надання допомоги країнам, яким загрожує голод;

- пом'якшення енергетичної кризи за рахунок використання стратегічних запасів, додаткових резервів, впровадження відновлюваних джерел енергії;

- взаємодія країн великої двадцятки G20, міжнародних фінансових інститутів з метою збільшення ліквідності і фінансового простору для забезпечення соціальних гарантій для найбільш вразливих верств населення.

В умовах зміни моделі розстановки геополітичних сил, виникнення нових загроз світовій економіці можна констатувати, що конструкція світової фінансової архітектури не відповідає сучасним вимогам, викликам і загрозам, та потребує кардинальних змін під впливом глобальних політичних, економічних, фінансових, екологічних, інформаційних, репутаційних, соціальних ризиків, зокрема, ризику поширення антимігрантських настроїв.

На наш погляд, в сучасних умовах дієвими напрямками реформування структури світової фінансової архітектури повинні стати:

- цифровізація, інформатизація і мережізація світового фінансового простору;

- розроблення стратегії кіберзахисту світової економіки і національних економік країн світу;

- формування дієвого і ефективного механізму управління світовою фінансовою системою на основі розроблення і реалізації узгоджених напрямів міжнародної фінансової політики.

Діджиталізація світового фінансового простору передбачає широке впровадження цифрових та інноваційних технологій, що прямо впливають на модель фінансової поведінки економічних агентів на міжнародній арені [14].

Цифрова трансформація, що відбувається у сфері міжнародних фінансово-валютних операцій, перед-

бачає використання новітніх фінансових технологій, зокрема, цифрових валют. Поряд з безперечними перевагами останні мають і низку недоліків, серед яких обмежена сфера використання, відсутність дієвого міжнародного правового регулювання, ефективного контролю, ризику втрати приватності транзакцій, зростання витрат енергії на використання технології блокчейн, низький рівень обізнаності про сферу і особливості використання цифрової валюти. У сукупності це призводить до зростання випадків шахрайства, зокрема, активізації дій біткоїн-шахраїв. Вирішення зазначених проблем потребує взаємодії відповідних органів і інститутів у сфері забезпечення правового, технічного, програмного, технологічного та фінансового захисту проведення операцій з цифровими валютами, зокрема криптовалютами, які широко застосовуються для фінансування тероризму, відмивання грошей.

Зростання рівня інформатизації світового фінансового простору в умовах інформаційної війни, що відбувається у сучасному світі, призводить до збільшення кількості кібератак на центральні банки, банківські системи країн світу, сайти державних органів влади, бізнес-структури, об'єкти критичної інфраструктури, населення. Ймовірність збільшення кількості кібератак і посилення кіберризиків потребує впровадження інноваційних підходів до продуктів страхування і обумовлює необхідність активізації розвитку такого сегменту глобального ринку страхових послуг, як кіберстрахування. Сфера застосування останнього передбачає широке використання біометричних методів ідентифікації у процесі здійснення міжнародних фінансових та страхових операцій; розширення сфери застосування чат-ботів фінансово-кредитними установами, представниками бізнесу; захист інформації провайдерів хмарних технологій [15, 16].

Впровадження цифрових та інноваційних фінансових технологій змінює існуючий світовий фінансовий порядок і потребує розвитку мережевої взаємодії між урядами, центральними банками країн, міжнародними фінансовими інститутами, фінансовими центрами, біржами з метою вдосконалення стратегічних і тактичних напрямів міжнародної фінансової політики з врахуванням взаємозалежності країн в умовах глобалізації фінансово-економічних процесів, зростанням інфляційного і девальваційного тиску, погіршення зовнішньої кон'юнктури, виникнення військово-політичних конфліктів, торговельних війн, впровадження санкційних обмежень тощо.

ВИСНОВКИ

Фінансово-економічна криза, що розпочалася у зв'язку з військовою агресією Росії проти України, буде мати глобальні наслідки для світової економіки і фінансової системи. Зазначена криза загострила ряд проблем не тільки фінансово-економічного, соціального характеру, але й поставила на порядок денний питання забезпечення глобальної світової безпеки. Глобалізація та інтеграція, посилення міжнародної економічної і фінансової співпраці обумовили взаємозалежність країн світу за багатьма напрямками і показали недосконалість існуючої конструкції світової фінансової архітектури і її високий рівень залежності від впливу ендегенних і екзогенних факторів. Забезпечити стійкість

світової фінансової системи можливо завдяки реформуванню існуючої конструкції світової фінансової архітектури. Реформування світової фінансової архітектури повинно відбуватися разом з побудовою нової архітектури світової безпеки, особливо інформаційної, економічної, екологічної, воєнної.

Описати і обґрунтувати усі можливі напрями реформування світової фінансової архітектури в рамках однієї статті важко і практично неможливо, тому вони ляжуть в основу подальших досліджень у цьому напрямі з врахуванням волатильності економічних і фінансових циклів у світовій економіці.

Список використаних джерел

1. Фінансова архітектура / І.М. Вахович та ін. Луцьк: Волиньполіграф, 2014. 488 с.
2. Портна О. Сутність та синергетичні ефекти архітектури сукупного фінансового потенціалу країни. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 10(172). С. 404-409.
3. Нечипоренко Т.Д., Мусятовська О.С. Фінансова архітектура у контексті цифрової глобалізації. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 3/1. С. 9-11
4. Луцишин З. Сучасна світова фінансова архітектура: тенденції та суперечності розвитку в умовах глобалізації. *Економічний часопис – XXI*. 2005. № 5–6. URL: <http://soskin.info/ea/2005/5-6/20050506.html>
5. Котьялова-Литвин І. Місце фінансової архітектури у забезпеченні розвитку економічних систем. *Схід*. 2016. № 1 (141). С. 31-34.
6. Мамонова В.В., Ольшанський О.В. Фінансова архітектура на місцевому рівні: через децентралізацію до нової парадигми. *Актуальні проблеми державного управління*. 2018. №1(53). С. 72-79.
7. Глушенко О.В. Фінансова архітектура: теоретико-методологічний аспект. *Наука й економіка*. 2013. № 4(32). Т. 1. С. 43–52. URL: http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/13292/2/Hlushchenko_2013_1_4_7.pdf
8. Стецюк П. Архетипні основи фінансової архітектури регіональних соціально-економічних систем. *Публічне управління: теорія та практика*. 2014. Вип. 2. С. 195-199.
9. Косова Т.Д., Дєєва Н.Е., Ползікова Г.В. Фінансова архітектура як базис розбудови управління національною економікою. *Економіка та держава*. 2020. № 8. С. 49-52.
10. Житар М.О. Сутність фінансової архітектури та її значення в теоретичній і практичній площинах сучасної фінансової науки. *Бізнес Інформ*. 2019. № 7. С. 8-13.
11. Забаштанський М. М., Роговий А. В., Дубина М. В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки корпорацій на основі оптимізації їх фінансової архітектури. *Вісник Хмельницького національного університету* 2020, № 6. С. 179-186. <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/03/VKNU-ES-2020-N-6-288.pdf>
12. Світовий банк. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
13. UNCTAD. URL: <https://unctad.org/>
14. Дубина М., Попело О., Тарасенко О. Інституційні трансформації фінансової системи України в умовах розвитку цифрової економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 1 (25). С. 91-110.
15. Парубець О.М., Ільчук В.П., Сугоняко Д.О. Інноваційні підходи до розвитку ринку кіберстрахування в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 5. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6295>
16. Парубець О.М., Сугоняко Д.О., Середюк І.О. Дослідження сучасного стану та перспектив розвитку штучного інтелекту у фінансовому секторі України. *Фінансові дослідження*. 2019. № 1(6). URL: <https://fr.stu.cn.ua/tmp/pdf/183.pdf>

References

1. Financial architectonics / I.M. Vakhovych et al. Lutsk. 2014. 488 p. (in Ukrainian).
2. Portna O. The essence and the synergy effects of the architectonics of cumulative financial potential of the country. *Actual problems of economics*. 2015. № 10(172). pp. 404-409. (in Ukrainian).
3. Nechiporenko T.D., Musiatovska O.S. Financial architectonics in context digital globalization. *Economics. Finances. Law*. 2021. № 3/1. pp. 9-11 (in Ukrainian).
4. Lutsyshyn Z. The current global financial architectonics: trends and contradictions of development in the context of globalization: URL: <http://soskin.info/ea/2005/5-6/20050506.html> Economic Annals – XXI. 2005. № 5–6. URL: <http://soskin.info/ea/2005/5-6/20050506.html> (in Ukrainian).
5. Kotkalova-Lyvtyn I. Role of financial architectonic in support of development of economic systems. *East*. 2016. № 1 (141). pp. 31-34 (in Ukrainian).
6. Mamonova V.V., Olshanskyi O.V. Financial architectonics at the local level: through decentralization to a new paradigm *Actual problems of state administration*. 2018. №1(53). pp. 72-79. in Ukrainian).
7. Hlushchenko O.V. Financial architectonics: theoretical and methodological aspect. *Science and Economics*. 2013. № 4 (32). Vol. 1. pp. 43-52. (in Ukrainian).
8. Stetsiuk P. Archetypal foundations of financial architecture of regional socio-economic systems. *Public administration: theory and practice*, 2014. Issue 2. pp. 195-199 (in Ukrainian).
9. Kosova T.D., Dieieva N.E., Polzikova H.V. Financial architecture as the basis for the development of the national economy management. *Economics and state*. 2020. № 8. pp. 49-52 (in Ukrainian).
10. Zhytar M.O. The Essence of Financial Architectures and Its Significance in the Theoretical and Practical Planes of Modern Financial Science. *Business Inform*. 2019. № 7. pp. 8-13 (in Ukrainian).
11. Zabashtanskyi M., Rogovyi A., Dubyna M. Ensuring financial and economic security of corporations based on the optimization of their financial architecture. *Herald of Khmelnytskyi national university. Economic sciences*. 2020, № 6. С. 179-186. URL : <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/03/VKNU-ES-2020-N-6-288.pdf> (in Ukrainian).
12. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine>
13. UNCTAD. URL: <https://unctad.org/>
14. Dubyna M., Popelo O., Tarasenko O. Institutional transformations of the financial system of Ukraine in the conditions of the digital economy development. *Problems and prospects of economics and management*. 2021. № 1 (25). pp. 91-110. (in Ukrainian).
15. Parubets O.M., Ilchuk V.P., Suhoniako D.O. Innovative approaches to the development of cyber-insurance market in Ukraine. *Efficient economy*. 2018. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6295> (in Ukrainian).

16. Parubets O., Suhoniako D., Serediuk I. Research of current state and prospects for the development of artificial intelligence in the financial sector of Ukraine. *Financial Research*. 2019. № 1(6). URL: <https://fr.stu.cn.ua/tmp/pdf/183.pdf> (in Ukrainian).

Olena PARUBETS

Doctor of Economics, Professor, Chernihiv Polytechnic National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5357-7581>

e-mail: olena.parubets@gmail.com

Maksym DUBYNA

Doctor of Economics, Professor, Head of department, Chernihiv Polytechnic National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5305-7815>

e-mail: maksim-32@ukr.net

Maksym ZABASHTANSKYI

Doctor of Economics, Professor, Director of the educational and scientific institute of business, nature management and tourism, Chernihiv Polytechnic National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8966-8116>

e-mail: mazani@ukr.net

WORLD FINANCIAL ARCHITECTONICS: CURRENT STATE AND THE DIRECTIONS OF ITS REFORMATION

The war broken out by Russia against Ukraine caused a violation of the financial balance in the world and resulted in the need to reform the existing structure of the world financial architectonics.

The purpose of the paper is to study the problems, identify threats and risks of the functioning of the world financial architectonics; develop and substantiate the directions for its reformation in current conditions. To achieve the purpose, it has been investigated the essence of the term "financial architectonics" and determined its difference from the term "financial architecture". The author's definition of the essence of world financial architecture has been provided, which refers to the development potential of the world economy, world financial and currency systems, and world financial market, which is based on the close interaction of all participants of the world financial space in the direction of forecasting, planning and timely response to all challenges and threats of external and internal environment in order to reduce the negative impact of global financial risks on the world financial security.

The problems, threats and risks of the functioning of the world financial architectonics have been identified. Among the main ones are the growth of inflation; deterioration of logistics; destabilization of the situation on the energy market; food and social crises in many countries of the world. The directions for reforming the world financial architectonics in current conditions have been developed and substantiated.

The main directions of reforming the world financial architectonics include the need for digitalization, informatization and networking of the world financial space; the development of a cyber security strategy, the global economy and national economies of the world, as well as increasing the efficiency and effectiveness of the international financial policy.

Keywords: world financial architectonics, financial architecture, financial system, financial risks, threats, financial security, reformation